

Sąd Apelacyjny w Warszawie
VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej
00-189 Warszawa ul.Inflancka 4C bud. D
Biuro Obsługi Interesantów tel. (22) 358 6761, -62
boiinflancka@waw.sa.gov.pl, skargi@waw.sa.gov.pl

Data 12 maja 2021 r.
Sygn. akt VII AGa 59/21

Pan radca prawny
Jan Przeciszewski
pełnomocnik powoda Piotra Krupa
ul. Marcina Kromera 4 m 77
02-055 Warszawa

D O R Ę C Z E N I E

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej doręcza odpis wyroku z dnia 30 marca 2021 r. wraz z uzasadnieniem.

STARSTY SEKRETARZ SĄDOWY

Beata Pelikańska

Sygn. akt VII AGa 59/21

ODPI

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2021 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej w składzie:

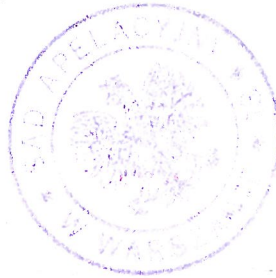
Przewodniczący – Sędzia SA Małgorzata Mączkowska
Sędzia SA Zuzanna Adamczyk (spr.)
Sędzia SA Jolanta de Heij - Kaplińska
Protokolant Anna Boreczek

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2021 roku w Warszawie
na rozprawie
sprawy z powództwa Piotra Krupy
przeciwko eBilet spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie
o stwierdzenie nieważności uchwał
na skutek apelacji powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 30 grudnia 2015 roku, sygn. akt XX GC 342/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

- a) w punkcie czwartym w części, w ten sposób, że stwierdza nieważność uchwał zgromadzeń wspólników eBilet spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie tj.:
- 1) nr 1, 2, 4-10 oraz uchwały nr 3 w części dotyczącej umorzenia 290 udziałów należących do Piotra Krupy z dnia 27 kwietnia 2012 roku;
 - 2) nr 1-6 z dnia 9 maja 2012 roku;
 - 3) nr 1 z dnia 29 kwietnia 2014 r.;
 - 4) nr 1- 7 z dnia 30 czerwca 2015 r.;

- b) w punkcie piątym w ten sposób, że przyjmując, że powód wygrał sprawę w 37 %, zaś pozwany w 63%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu;
- II. zasądza od Piotra Krupy na rzecz eBilet spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie kwotę 340 zł (trzysta czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym;
- III. zasądza od eBilet spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie na rzecz Piotra Krupy kwotę 299 zł (dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;
- IV. nakazuje pobrać od eBilet spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 48 000 zł (czterdzieści osiem tysięcy złotych) tytułem opłaty sądowej od apelacji, od której powód był zwolniony;
- V. nakazuje pobrać od eBilet spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie kwotę 48 000 zł (czterdzieści osiem tysięcy złotych) tytułem opłaty sądowej od skargi kasacyjnej, od której powód był zwolniony.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY
Beata Pełkaniśka

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie z powództwa Piotra Krupy przeciwko eBilet Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie umorzył postępowanie w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwał zgromadzenia wspólników eBilet Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 17 grudnia 2010 r.; umorzył postępowanie w sprawie o orzeczenie o strukturze własnościowej eBilet Sp. z o.o. w Warszawie zgodnie ze stanem na dzień 12 października 2009 r.; umorzył postępowanie w sprawie o nakazanie Futurę Invest Sp. z o.o. w Warszawie zwrotu eBilet Sp. z o.o. w Warszawie kwoty 1.512.000,00 (jeden milion pięćset dwanaście) złotych; w pozostałym zakresie oddalił powództwo i zasądził od powoda Piotra Krupa na rzecz pozwanego eBilet Sp. z o.o. w Warszawie koszty procesu, przyjmując, że pozwany wygrał sprawę w całości i pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny: eBilet spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000217316 w dniu 15 września 2004 roku. Zgodnie ze zmianą zarejestrowaną w dniu 16 lipca 2009 roku wspólnikami eBilet byli: Piotr Krupa, któremu przysługiwało 290 udziałów o łącznej wysokości 14.500,00 złotych oraz Future Invest spółka z o.o. w Warszawie, której przysługiwało 668 udziałów o łącznej wysokości 33.400,00 złotych.

Foturę Invest spółka z o.o. w Warszawie (dalej: Future Invest) wytoczyła przeciwko Piotrowi Krupie powództwo o zapłatę kary umownej w kwocie 1.627.500,00 złotych. W dniu 08 października 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt I C 564/10 wydał wyrok zaoczny, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Wskutek egzekucji prowadzonej na podstawie wyroku z dnia 08 października 2010 roku opatrzonego w klauzulę wykonalności zostały zajęte udziały Piotra Krupy w spółce eBilet.

Piotr Krupa dowiedział się o wytoczonym przeciwko niemu przez Future Invest powództwie na etapie postępowania egzekucyjnego. Złożył wnioski o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego oraz o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego wyrokowi zaocznemu, które zostały przez Sąd Okręgowy uwzględnione. W dniu 20 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok, w którym oddalił powództwo Future Invest o zapłatę kary

umownej, apelacja od tego wyroku została zaś oddalona.

Jednocześnie toczyło się postępowanie egzekucyjne na podstawie wydanego wyroku zaocznego, w toku którego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie Bogdan Mieczkowski zlecił biegłym dokonanie wyceny zajętych udziałów Piotra Krupy, a następnie dokonał ich sprzedaży spółce Future Invest. Powyższe zostało stwierdzone postanowieniem z dnia 18 października 2011 r. w sprawie KM 220/11 o stwierdzeniu nabycia prawa majątkowego dłużnika Piotra Krupy z tytułu 290 udziałów w spółce eBilet przez Future Invest. Wskutek złożonej przez Piotra Krupę skargi na czynności komornika czynność w postaci stwierdzenia nabycia udziałów przez Future Invest została prawomocnie uchylona postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie V Wydział Cywilny - Odwoławczy z dnia 20 września 2012 r. sygn. akt V Cz 1596/12.

W dniach 29 czerwca 2011 r., 25 października 2011 r., 28 marca 2012 r., 27 kwietnia 2012 r., 09 maja 2012 r., 11 września 2012 r., 15 marca 2013 r., 30 czerwca 2013 r., 24 lutego 2014 r., 28 marca 2014 r., 29 kwietnia 2014 r., 30 czerwca 2014 r. i 30 czerwca 2015 r. odbyły się Zwyczajne Zgromadzenia Wspólników eBilet, na których podejmowane były uchwały. Piotr Krupa nie został zawiadomiony o wskazanych zgromadzeniach i nie był na nich obecny.

Sąd Okręgowy powołując się na art. 249 § 1, 250 pkt. 3, 251 i 251 § 1 i 3 ksh uznał, że powodowi nie przysługuje legitymacja do zaskarżenia uchwał zgromadzenia wspólników eBilet spółki z o.o. Zdaniem Sądu I instancji, orzeczenie sądu uchylające postanowienie komornika stwierdzające nabycie udziałów należących do Piotra Krupy przez Future Invest spółkę z o.o. nie przywróciło powodowi statusu wspólnika spółki eBilet. Wskazując na treść art. 360 w zw. z art. 13 § 2 kpc Sąd Okręgowy uznał, że postanowienie komornika z dnia 18 października 2011 r. było skuteczne z chwilą podpisania sentencji i zostało ono wykonane.

Następnie uchwałą nr 3 zwyczajnego zgromadzenia wspólników eBilet z 27 kwietnia 2012 r. doszło do umorzenia wszystkich udziałów Future Invest w kapitale zakładowym eBilet spółki z o.o., w tym 290 udziałów należących uprzednio do Piotra Krupy. Dopiero postanowieniem z dnia 20 września 2012 r. uchylona została czynność komornika stwierdzająca nabycie udziałów powoda przez Future Invest i nie zniweczyło to skutków prawnych tej czynności, w szczególności w postaci materialnoprawnego skutku nabycia udziałów, a następnie ich umorzenia. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że powód nie ma legitymacji do zaskarżenia

wymienionych na wstępie uchwał.

Dodatkowo Sąd pierwszej instancji wskazał, że jeśli chodzi o uchwały podjęte w dniach 27 kwietnia 2012r., 9 maja 2012 r., oraz 30 czerwca 2015 r. to uchybienie polegające na niezawiadomieniu powoda o terminach zgromadzeń wspólników nie skutkuje nieważnością uchwał. Zdaniem Sądu Okręgowego, niezaproszenie na zgromadzenie i niedopuszczenie do głosowania osób uprawnionych może stanowić skuteczną podstawę stwierdzenia nieważności uchwał tylko wówczas, gdy zostanie wykazane, że mogło to mieć wpływ na wynik głosowania. Sąd I instancji uznał, że sytuacja taka nie miała miejsca w rozpoznawanej sprawie, gdyż udziały powoda dawały mu 29 % głosów, a zaskarżone uchwały podejmowane były zwykłą większością głosów lub większością 2/3. Zdaniem Sądu Okręgowego, nie ma przy tym znaczenia (w kontekście oceny ważności uchwały nr 3 z dnia 27 kwietnia 2012 r. o umorzeniu udziałów), że zgodnie z § 11 ust. 5 umowy spółki eBilet uchwały wspólników dotyczące m.in. umorzenia udziałów powinny być podjęte większością 73% głosów. Powód domaga się bowiem stwierdzenia nieważności tej uchwały jako sprzecznej z przepisami ustawy, nie zaś jej uchylenia jako sprzecznej z umową spółki.

Za bezzasadne Sąd Okręgowy uznał żądanie ustalenia nieistnienia wskazanych wyżej uchwał wskazując, że uchwały te zostały podjęte chociaż na wadliwie zwołanych zgromadzeniach i zapadły głosami wspólnika większościowego.

Z uwagi na przekroczenie terminu z art. 251 ksh Sąd I instancji nie znalazł podstaw do uwzględnienia roszczeń powoda zgłoszonych jako dalsze roszczenia ewentualne, to jest o uchylenie uchwał nr 1-7 z dnia 30 czerwca 2015 r.

Od powyższego wyroku apelację złożył powód zaskarżając go w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miały wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest:

- 1) art. 185 k.s.h. w zw. z 911⁷ § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że postanowienie komornika z dnia 18 października 2011 r. o nabyciu udziałów Powoda przez spółkę Future Invest było skuteczne i mogło wywołać skutki prawne, podczas gdy postanowienie to, jako wydane z naruszeniem ww. przepisów, nie mogło wywołać skutków prawnych;
- 2) art. 363 § 1 k.p.c., art. 365 § 1 k.p.c. i 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., poprzez brak zastosowania odpowiednio wymienionych przepisów dla oceny

skutków uchylecia czynności komornika prawomocnym postanowieniem sądu z 20 września 2012 r., podczas gdy odpowiednie zastosowanie tych przepisów powinno doprowadzić do wniosku, że prawomocne uchylene postanowienia komornika przez sąd rozpoznający skargę, powoduje usunięcie tego postanowienia z obrotu prawnego, zniweczenie jego skutków prawnych oraz brak związania sądu i innych organów państwowych treścią tego postanowienia;

3) art. 191 k.p.c. i 193 k.p.c. poprzez:

- przyjęcie, że pismo Powoda z 10 lipca 2014 r. stanowiło nowy pozew, który powinien zostać wyłączone z akt sprawy i niedostrzeżenie, że punktem 3 tego pisma Powód dokonał rozszerzenia powództwa o uchwały zgromadzeń wspólników spółki eBilet sp. z o.o., zwanej dalej „Pozwaną Spółką”, z 15 marca 2013 r., 24 lutego 2014 r., 28 marca 2014 r. i 29 kwietnia 2014 r.,
- odmowę zmiany postanowienia wydanego na rozprawie 10 lipca 2014 r. przez uznanie punktu 3 pisma Powoda z 10 lipca 2014 roku wraz z jego uzasadnieniem, za rozszerzenie powództwa wniesionego w niniejszej sprawie i uchylene postanowienia o wyłączeniu tego pisma w zakresie punktu 3 z jego uzasadnieniem z akt niniejszej sprawy, mimo złożenia stosownego wniosku przez pełnomocnika Powoda w piśmie procesowym i podczas rozprawy 5 lutego 2015 r.,
- przyjęcie w uzasadnieniu Wyroku, że pismo pełnomocnika Powoda z 5 lutego 2015 r. było rozszerzeniem powództwa w zakresie uchwał zgromadzeń wspólników Pozwanej Spółki z 15 marca 2013 r., 24 lutego 2014 r., 28 marca 2014 r. i 29 kwietnia 2014 r., wbrew wyraźnym twierdzeniom pełnomocnika Powoda;

4) art. 230 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c., poprzez uznanie, że Powód powinien był wykazać, że zapoznał się z treścią uchwał zgromadzenia wspólników z 30 czerwca 2014 r. i z 30 czerwca 2015 r. w podanych przez siebie datach, podczas gdy prawidłowe zastosowanie wymienionych przepisów zwalnia Powoda z tego obowiązku, ponieważ powinno polegać na uznaniu dat zapoznania się z uchwałami podanych przez Powoda za fakty nie wymagające dowodu, ze względu na to, że strona przeciwna nie kwestionowała tych dat, a z całokształtu okoliczności, zwłaszcza z powtarzającej się zwłoki Pozwanej Spółki w zgłaszaniu uchwał do akt rejestrowych, wynika że Powód zachował ustawowy termin do zaskarżenia uchwał tych zgromadzeń;

5) art. 233 k.p.c., poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego

polegający na pominięciu dowodu ze znajdującego się w aktach sprawy pisma Wiceprezesa Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie Tomasza Szczurowskiego z 12 października 2015 r. (karta nr 1013 akt sprawy), w którym stwierdzono, że Powodowi nie były udostępniana akta rejestrowe Pozwanej Spółki w okresie od 16 maja 2012 r. do 8 listopada 2012 r. i zamiast tego przyjęcie, że w wymienionym okresie Powód zapoznał się z treścią uchwał zgromadzenia wspólników z 29 czerwca 2011 r., które zostały w nich ujawnione dopiero 20 czerwca 2012 r., co doprowadziło do błędnego wniosku o niedochowaniu przez Powoda terminu 6 miesięcy do zaskarżenia uchwał tego zgromadzenia wspólników Pozwanej Spółki

6) art. 227 w zw. z art. 217 § 3 k.p.c., poprzez oddalenie wniosku dowodowego Powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości, podczas gdy przeprowadzenie tego dowodu mogło dostarczyć nowych informacji o faktach mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, to jest o tym, czy sprawozdania finansowe Pozwanej Spółki były rzetelne i sporządzane zgodnie z zasadami rachunkowości i w związku z tym, czy zgodne z prawem było ich zatwierdzanie przez kolejne zgromadzenia wspólników Pozwanej Spółki;

7) art. 233 k.p.c., poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego polegający na pominięciu zgłoszonego przez Powoda w piśmie procesowym z 27 września 2015 r. dowodu z dołączonej do tego pisma kopii wyciągu z protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Pozwanej Spółki z 29 kwietnia 2014 r., który wskazuje, że uchwała nr 1 tego zgromadzenia nie została ujawniona w aktach rejestrowych, a pierwszą możliwością poznania jej przybliżonej treści przez Powoda było zapoznanie się ze sprawozdaniem finansowym Pozwanej Spółki za 2014 r., które zostało złożone do akt rejestrowych wraz z uchwałami zgromadzenia z 30 czerwca 2015 r., co oznacza, że o przybliżonej treści uchwały nr 1 zgromadzenia wspólników z 29 kwietnia 2014 r. Powód dowiedział się dopiero 18 sierpnia 2015 r., a zatem najwcześniej od 18 sierpnia 2015 r. można liczyć 6 miesięczny termin do jej zaskarżenia, w związku z czym dopiero od 27 września 2015 r. uchwała ta została objęta zakresem powództwa w niniejszej sprawie;

II. naruszenia prawa materialnego, to jest:

1) art. 250 pkt 3 i 4 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 k.s.h., przez przyjęcie, że Powodowi

nie przysługuje legitymacja do wystąpienia z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwał zgromadzeń wspólników Pozwanej Spółki jak i legitymacja do wystąpienia z żądaniem ich uchylecia, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów prowadzi do wniosku, że Powodowi przysługuje legitymacja czynna do występowania z żądaniem stwierdzenia nieważności lub uchylecia zaskarżonych uchwał;

- 2) art. 185 k.s.h. w zw. z art. 58 k.c., polegające na uznaniu za ważną czynności prawnej spółki Future Invest sp. z o.o. polegającej na złożeniu oświadczenie o skorzystaniu z prawa pierwokupu i nabyciu udziałów Powoda za cenę oszacowania dokonanego na zlecenie komornika, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów powinna doprowadzić do wniosku, że czynność ta była nieważna i nie wywołała żadnych skutków prawnych;
- 3) art. 249 § 1 k.s.h. w zw. z art. 240 k.s.h., polegające na przyjęciu, że nieobecność Powoda na zgromadzeniach wspólników Pozwanej Spółki mogła wpływać na treść podejmowanych uchwał tylko w zakresie jego uprawnień wynikających z umowy spółki, podczas gdy nieobecność Powoda skutkowałą przede wszystkim niemożliwością odbywania zgromadzeń w trybie art. 240 k.s.h., a naruszenie przewidzianych w tym przepisie przesłanek dopuszczalności zwołania tzw. nieformalnego zgromadzenia zawsze ma wpływ na treść podjętych w takich warunkach uchwał i stanowi przyczynę stwierdzenia ich nieważności;
- 4) art. 240 k.s.h., przez niedostrzeżenie rażącego naruszenia tego przepisu przez Pozwaną Spółkę przy odbywaniu wszystkich zgromadzeń wspólników poczynając od dnia 25 października 2011 r., ponieważ ze względu na brak Powoda nie był na nich reprezentowany cały kapitał zakładowy Pozwanej Spółki, co spowodowało nieważność podjętych na tych zgromadzeniach uchwał;
- 5) art. 249 k.s.h., polegające na oddaleniu żądania uchylecia uchwał zgromadzenia wspólników Pozwanej Spółki z dnia 30 czerwca 2015 r., podczas gdy spełnione zostały przesłanki ich uchylecia ze względu na sprzeczność z dobrymi obyczajami oraz dążenie do pokrzywdzenia wspólnika, którym jest Powód;
- 6) art. 245 k.s.h. i art. 246 § 1 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 k.s.h., polegające na przyjęciu, że złamanie wymagań kwalifikowanej większości wymaganej umową

spółki do podjęcia uchwał w określonych sprawach nie może powodować sprzeczności uchwał z ustawą podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów wymaga uznania, że w okolicznościach niniejszej sprawy naruszenie progów większości wprowadzonych umową spółki stanowiło również sprzeczność uchwał z ustawą w rozumieniu art. 252 § 1 k.s.h.

- 7) art. 246 § 3 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 k.s.h., poprzez niezastosowanie wynikającej z tego pierwszego przepisu normy stanowiącej, że uchwała dotycząca zmiany umowy spółki uszczuplająca prawa przyznane osobiście konkretnemu wspólnikowi, wymaga zgody tego wspólnika, w sytuacji gdy wiele zaskarżonych w niniejszym postępowaniu uchwał zgromadzeń wspólników Pozwanej Spółki było rażącym naruszeniem tej normy, co uzasadniało uznanie ich za sprzeczne z ustawą.
- 8) art. 189 k.p.c. w zw. z art. 240 k.s.h., poprzez uznanie, że zaskarżone uchwały zgromadzeń wspólników Pozwanej Spółki zostały skutecznie podjęte i nie mają cech nieistnienia, podczas gdy uwzględniając rażący poziom naruszenia przez Pozwaną Spółkę normy art. 240 k.s.h. poprzez zwoływanie w trybie nieformalnym zgromadzeń bez udziału Powoda, w istocie nie dochodziło do zwoływania zgromadzeń, a także nie było quorum niezbędnego do podejmowania uchwał w tym trybie, co uzasadnia ustalenie nieistnienia wszystkich zaskarżonych uchwał z wyjątkiem uchwał zgromadzenia z 29 czerwca 2011 r.

Pozwana spółka w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 23 października 2017 roku oddalił apelację.

Rozpoznając apelację powoda Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu Okręgowego jak również ocenę prawną dokonaną przez ten Sąd. Sąd Apelacyjny zgodził się z twierdzeniem, że sprzedaż udziałów spółki eBilet przez komornika wywołała nieodwracalne skutki prawne. Zgodnie bowiem z art. 911⁶ § 3 kpc (w brzmieniu obowiązującym w dacie czynności komornika polegającej na zbyciu udziałów) sprzedaży prawa dokonuje się w drodze licytacji prowadzonej według przepisów o egzekucji z ruchomości, a w tym według art. 879 kpc. W świetle tego przepisu, nabycie udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w trybie egzekucji ma charakter nabycia pierwotnego. Oznacza to, że nabywca staje się właścicielem (w rozpoznawanej sprawie - udziałowcem spółki) bez względu na

wady rzeczy (udziałów). Nie można też – w zasadzie – kontestować procedury nabycia, ani nawet dobrej wiary nabywcy, gdyż do nabycia dochodzi w oderwaniu od prawa poprzednika. Tym samym, uchylenie podstawy rozporządzenia jaką jest postanowienie komornika z dnia 18 października 2011 r., nie zniweczyło skuteczności nabycia udziałów, tym bardziej, że jeszcze przed wydaniem orzeczenia uchylającego to postanowienie, udziały spółki Future Invest nabyte w toku postępowania egzekucyjnego zostały umorzone. Doszło zatem do kolejnej czynności prawnej, następczej w stosunku do nabycia udziałów w tym sensie, że nabyty przedmiot (udziały) przestał istnieć. Tym samym nabycie udziałów w drodze licytacji stało się nieodwracalne.

Powód zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części obejmującej żądanie stwierdzenie nieważności tych uchwał zgromadzenia wspólników spółki eBilet sp. z o.o., wobec których sądy obu instancji stwierdziły zachowanie przez powoda ustawowego terminu 6 miesięcy do ich zaskarżenia oraz uchwały nr 1 z dnia 29 kwietnia 2014 r. o wyprowadzeniu przedsiębiorstwa eBilet do innej spółki, która to uchwała została przez pozwaną zatajona, tj. następujących uchwał: nr 1-10 zwyczajnego zgromadzenia wspólnika z dnia 27 kwietnia 2012 r.; nr 1-6 nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 9 maja 2012 r., nr 1 nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 29 kwietnia 2014 r., nr 1-7 zwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 czerwca 2015 r.

W skardze kasacyjnej zarzucił naruszenie przepisów postępowania, to jest:

1. art. 879 kpc i art. 874 kpc w zw. z art. 911⁷ § 4 kpc przez błędne przyjęcie, że do nabycia udziałów powoda w pozwanej spółce przez innego wspólnika i jednocześnie do utraty przez powoda statusu wspólnika, doszło już w momencie wydania nieprawomocnego postanowienia komornika w dniu 18 października 2011 r., a późniejsze uchylenie tego postanowienia miało nie mieć żadnego znaczenia dla skuteczności nabycia udziałów powoda przez innego wspólnika;
2. art. 363 § 1 kpc w zw. z art. 365 § 1 kpc i art. 13 § 2 kpc w zakresie oceny skutków postanowienia komornika z dnia 18 października 2011 r. i przyjęcie, że postanowienie to było skuteczne już od chwili jego wydania;
3. art. 217 § 1 kpc i art. 224 § 1 kpc w zw. z art. 382 kpc i art. 378 § 1 kpc przez niedostrzeżenie naruszenia przez Sąd Okręgowy obowiązku przeprowadzenia dowodu zgłoszonego przez powoda pismem z dnia 27 września 2015 r. z

dokumentu jakim był wyciąg z protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia pozwanej z dnia 29 kwietnia 2014 r., złożonego przez pozwaną do akt rejestrowych, na okoliczność daty zapoznania się przez powoda z treścią uchwały nr 1 podjętej na tym zgromadzeniu.

Skarżący podniósł również zarzuty naruszenia prawa materialnego, to jest:

1. art. 250 pkt. 3 i 4 ksh w zw. z art. 252 § 1 ksh przez jego niezastosowanie i uznanie, że powód nie jest wspólnikiem pozwanej spółki i nie przysługuje mu legitymacja do zaskarżenia uchwał podjętych przez zgromadzenie wspólników;
2. art. 240 ksh w zw. z art. 252 § 1 ksh przez jego błędną wykładnię polegającą na nieprawidłowym przyjęciu, że powód nie musiał być zawiadamiany o zgromadzeniach wspólników;
3. art. 199 § 1 i 2 ksh w zw. z art. 252 § 1 ksh przez niezastosowanie tego przepisu w sytuacji, gdy na mocy uchwały wspólników nr 3 podjętej w dniu 27 kwietnia 2012 r. doszło do umorzenia udziałów powoda bez jego zgody;
4. art. 246 § 3 ksh w zw. z art. 252 § 1 ksh przez niezastosowanie tego przepisu w sytuacji, gdy doszło do 100-krotnego zwiększenia świadczeń wspólników na rzecz pozwanej na mocy uchwały z dnia 9 maja 2012 r. bez wymaganej zgody powoda będącego wówczas wspólnikiem pozwanej.

W konkluzji wnosił o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części oraz uchylenie poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 15 października 2020 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy wskazał, że aby wywołane zostały skutki pierwotnego nabycia musi najpierw dojść do skutecznego przeniesienia własności ruchomości (innego prawa) w toku egzekucji. Zważył, że sprzedaż o jakiej mowa w art. 911⁷ § 1 kpc jest szczególnym sposobem zbycia prawa w toku egzekucji prowadzonej przez komornika i pod nadzorem Państwa, co uprawnia do odpowiedniego stosowania do tej czynności przepisów o egzekucji z ruchomości. W myśl tego przepisu własność prawa nabytego z wolnej ręki w trybie art. 911⁷ § 1 przechodzi na nabywcę dopiero z chwilą uprawomocnienia się czynności komornika stwierdzającej to nabycie. Sąd Najwyższy uznał, że wobec uchylenia postanowienia komornika z

dnia 18 października 2011 r. nie został osiągnięty materialny skutek w postaci nabycia przez spółkę Future Invest udziałów w spółce eBilet należących do powoda. Nie nastąpiły wobec tego również skutki określone w art. 879 kpc, na które powoływały się Sądy obu instancji, a więc brak obciążeń nabytej rzeczy (prawa), wyłączenie rękojmi za wady rzeczy (prawa), wyłączenie zarzutów co do ważności nabycia. Sąd podkreślił także, że skoro własność udziałów w spółce e Bilet mogła przejść na nabywcę dopiero po uprawomocnieniu się postanowienia komornika to również dopiero z tym momentem powód mógł utracić prawa korporacyjne związane z tymi udziałami, a w tym legitymację do zaskarżania uchwał.

Sąd Najwyższy stwierdził, że konieczne jest ponowne zbadanie przez Sąd Apelacyjny i ocena roszczeń w świetle podniesionych zarzutów i wniosków apelacji, przy przyjęciu, że Piotr Krupa był współnikiem pozwanej spółki.

Powód pismem procesowym z dnia 3 marca 2021 roku sprecyzował zarzuty apelacji wskazując na naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 kpc poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego, polegający na pominięciu zgłoszonego przez powoda w piśmie procesowym z dnia 27 września 2015 roku dowodu z dołączonej do tego pisma kopii wyciągu z protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki z dnia 29 kwietnia 2014 roku na okoliczność zatajenia przez pozwaną spółkę treści uchwały nr 1 tego zgromadzenia, skutkiem czego niemożliwe było zapoznanie się z jej treścią w oparciu o złożony do akt rejestrowych wyciąg z protokołu oraz zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego:

- art. 240 ksh oraz art. 238 § 1 i 2 ksh przy ocenie wszystkich uchwał objętych zakresem ponownego rozpoznania,
- art. 199 § 1 ksh przy ocenie uchwały nr 3 z dnia 27 kwietnia 2012 roku oraz uchwały nr 1 z 9 maja 2012 r.
- art. 246 § 1 ksh przy ocenie uchwał 2-6 z 9 maja 2012 roku, uchwał 6 i 7 z 30 czerwca 2015 roku i uchwały nr 1 z dnia 29 kwietnia 2014 roku;
- art. 246 § 3 ksh przy ocenie uchwały nr 3 z dnia 9 maja 2012 roku

Wszystkie powyższe zarzuty w związku z naruszenie art. 252 § 1 ksh stanowiącego podstawę stwierdzenia nieważności uchwał.

Jednocześnie wniósł o zmianę wyroku I instancji w rozpoznawanej części i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez stwierdzenie nieważności wszystkich uchwał zgromadzeń wspólników pozwanej spółki z 27.04.2012 r., 9.05.2012r., i

30.06.2015 r. oraz uchwały nr 1 z 29.04.2014 roku, przy czym uchwała nr 3 z 27.04.2012 została zaskarżona tylko w zakresie umorzenia 290 udziałów należących do powoda i tylko w tym zakresie powinno dojść do stwierdzenia jej nieważności.

Pełnomocnik pozwanego wniósł o umorzenie postępowania apelacyjnego w zakresie dotyczącym stwierdzenia nieważności uchwały nr 3 zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z dnia 27.04.2012 r. w zakresie nie dotyczącym umorzenia 290 udziałów w kapitale zakładowym spółki i oddalenie apelacji w zakresie objętym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2020 roku oraz zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje –

Apelacja w rozpoznawanej aktualnie części jest zasadna.

Ustalenia faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy poczynione przez Sąd Okręgowy są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Natomiast w świetle wykładni prawa dokonanej w niniejszej sprawie przez Sąd Najwyższy ocena prawna nie jest prawidłowa.

Zważywszy na fakt, że rozpoznanie zarzutów naruszenia prawa materialnego może zostać dokonane po uprzednim ustaleniu prawidłowości oceny dowodów oraz poczynionych ustaleń faktycznych, w pierwszej kolejności należało dokonać oceny zasadności zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego.

Zarzut naruszenia art. 233 kpc poprzez poczynienie nieprawidłowych ustaleń w przedmiocie zatajenia treści uchwały nr 1 z dnia 29 kwietnia 2014 roku jest zasadny. W istocie rzeczy kopia protokołu z dnia 29 kwietnia 2014 roku złożona do Krajowego Rejestru Sądowego nie odzwierciedlała prawidłowo treści oryginału. Część protokołu obejmująca treść uchwały nr 1 została usunięta. Nadto Prezes Sądu potwierdził, że powód nie miał dostępu do akt rejestrowych w okresie do dnia 8 listopada 2012 roku (pismo k. 1013).

Przechodząc do występujących w niniejszej sprawie zagadnień prawnych rozważania należy zacząć od kwestii oceny czy powód posiada legitymację do zaskarżania uchwał. Na wstępie należy stwierdzić, że powód jako właściciel udziałów w spółce miał uprawnienie do udziału w zgromadzeniu wspólników i do zaskarżania uchwał. Natomiast czy w sytuacji gdy jego udziały zostały zajęte przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego, a następnie sprzedane utracił legitymację.

Pozwany wskazując na konstytutywny charakter wyroku w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały wywodził o jej braku. Jednakże, w ocenie Sądu, nie można zgodzić się z poglądem, że konstytutywny charakter wyroku o stwierdzenie nieważności uchwały w przedmiocie umorzenia udziałów powoda pozbawia go uprawnienia do zaskarżenia pozostałych uchwał. Skoro wspólnikowi przysługuje legitymacja do zaskarzania uchwał jako pochodna uprawnień korporacyjnych związanych z prawem własności udziałów, zatem do czasu utraty udziałów, z których własnością związane są te uprawnienia, nadal istnieją. Podkreślić należy, że w definitywna utrata legitymacji przez wspólnika do zaskarżenia uchwał zgromadzenia wspólników może nastąpić dopiero w razie prawomocnego oddalenia powództwa wspólnika o stwierdzenie nieważności uchwały o umorzeniu udziałów. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2007 roku III CZP 142/06, OSNC 2007/11/164; z dnia 28 września 2011 roku I CSK 710/10 OSN – ZD 2012/3/53). Również samo zajęcie udziałów powoda przez komornika nie skutkuje utratą praw korporacyjnych. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że wynikające prawo wierzyciela do wykonywania wszelkich uprawnień majątkowych dłużnika – wspólnika wynikających z zajętego udziału przez prawo do podejmowania wszelkich działań, które są niezbędne do zachowania tego udziału, nie obejmują tzw. praw korporacyjnych, a w szczególności prawa do udziału w zgromadzeniu wspólników i głosowania nad uchwałami. Co do zasady wspólnik, którego udziały zostały zajęte, zostaje pozbawiony praw korporacyjnych tylko w razie ustanowienia zarządcy, gdyż wyłącznie uprawnionym do ich wykonywania staje się wówczas zarządca. Wyjątek dotyczy prawa wierzyciela do zaskarżenia uchwał zgromadzenia wspólników zagrażających jego interesom (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2019 IV CSK 250/19, publ. Lex nr 2763802, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 roku II CSK 151/13, publ. Lex 1433602).

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu, powód posiada legitymację procesową do zaskarżenia przedmiotowych uchwał. Takiemu stanowisku nie sprzeciwia się związane wyrokiem Sądu Apelacyjnego w części nie uchylonej do ponownego rozpoznania. Wskazać bowiem należy, że moc wiążąca orzeczenia odnosi się co do zasady do jego sentencji, a nie do ustaleń faktycznych i poglądów prawnych wyrażonych w uzasadnieniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 roku V CSK 210/14, publ. LEX nr 1653776). W tym zakresie Sąd Najwyższy przedstawił przekonywującą argumentację w wyroku z dnia 9 września 2020 roku (I

NSK 21/18, publ LEX 3080100), że zakresem prawomocności materialnej jest bowiem objęty tylko ostateczny wynik rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do tego doprowadziły. Tego rodzaju zagadnienia mogą być przedmiotem odmiennego osądu w późniejszych procesach, dopóki nie zostaną objęte rozstrzygnięciem w sposób, który będzie wiązał kolejne sądy w dalszych postępowaniach.

Kolejno rozważenia wymaga kwestia zachowania terminu do zaskarżenia uchwał.

Pozwany pomimo, że konsekwentnie w toku postępowania zarzucał uchybienie terminowi ustawowemu do zaskarżenia uchwał, dopiero na ostatniej rozprawie podniósł, że termin ten winien być liczony od publikacji zmian w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wskazując, że zmiany na skutek uchwał podjętych na zgromadzeniu w dniu 27.04.2012 roku i 9.05.2012 r. zostały opublikowane w dniu 5 października 2012 roku.

Powołanie tego faktu należy uznać za spóźnione, gdyż okoliczność ta mogła być podniesiona już przed Sądem Okręgowym. Niemniej jednak zważywszy na obowiązek Sądu zbadania kwestii terminowości zaskarżenia uchwał z urzędu dla porządku należy odnieść się do argumentów związanych ze stanowiskiem, że termin ten liczy się od daty ogłoszenia zmian w MSIG na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o KRS. Nie kwestionując domniemania wynikającego z wpisu do rejestru oraz publikacji zmian w monitorze należy stwierdzić, że treść opublikowanego wpisu nie pozwala na stwierdzenie, że można było uzyskać wiedzę o treści podjętej uchwały. W ocenie Sądu odnotowanie zmian w ilości udziałów przysługujących konkretnym wspólnikom oraz numerów paragrafów umowy, których brzmienie zostało zmienione, można jedynie powziąć wiadomość, że wspólnicy dokonali jakiś zmian i ich skutkach. Nie jest to równoznaczne z pojęciem otrzymania wiadomości o uchwale, które jest użyte dla określenia początku biegu terminu do zaskarżenia uchwał. Sąd podziela krytyczny wywód zaprezentowany w głosie Jerzego Pawła Naworskiego do orzeczenia III CSK 283/14 oraz aprobowane wcześniejsze stanowisko sądów, zgodnie z którym określenie „od otrzymania wiadomości o uchwale oznacza nie datę otrzymania wiadomości o fakcie podjęcia uchwały, lecz na datę otrzymania wiadomości o jej treści; nie chodzi przy tym o możliwość poznania jej treści, lecz o pozytywną wiedzę o niej.” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 26.04.1996 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku 5.09.2013 I ACa 362/13). Innymi słowy, otrzymanie wiadomości o uchwale to dojście wiadomości o uchwale do uprawnionego (powzięcie

przez niego wiadomości o treści uchwały). Zmiany na podstawie uchwał podjętych na zgromadzeniu zarejestrowano w dniu 1.10.2012 roku, w dniu 5.10.2012 opublikowano je w MSiG. Tymczasem do dnia 8.11.2012 roku powód nie miał dostępu do akt rejestrowych, co potwierdza pismo Prezesa Sądu z dnia 12.10.2015 k.1013. Powód liczył bieg terminu do zaskarżenia uchwał od daty pobrania ich kserokopii co nastąpiło dopiero w dniu 31 stycznia 2012 roku. Jednak zważywszy nawet na możliwość zamówienia uchwał wcześniej tj. po 8.11.2012 roku przyjąć należy, że powództwo o stwierdzenie nieważności zostało złożone w terminie.

Rację ma powód wskazując, że treść uchwały nr 1 podjętej na zgromadzeniu w dniu 29 kwietnia 2014 roku została zatajona. Istotnie bowiem protokół złożony do Sądu w tej części nie został ujawniony. Natomiast informacja na temat tej uchwały pojawia się dopiero w sprawozdaniu finansowym spółki za rok 2014, które zostało złożone do akt rejestrowych w lipcu 2015 roku. Wcześniej powód dysponował wiedzą na temat skutków ekonomicznych podjętej uchwały o zbyciu przedsiębiorstwa, ale wiedzy o uchwale ani o jej treści nie mógł mieć.

W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu, przyjąć należy, że zaskarżenie uchwały pismem z dnia 27 września 2015 roku nastąpiło w terminie.

Wobec ustalenia, że przedmiotowe uchwały zostały zaskarżone w terminie kolejno należy odnieść się do podniesionego przez pozwanego zarzutu, że nie jest możliwe zaskarżenie uchwały odnoszącej się do umorzenia udziałów spółki Future Invest jedynie w zakresie 290 udziałów stanowiących własność powoda. W ocenie Sądu, wbrew zarzutom pozwanego, istnieje możliwość stwierdzenia nieważności uchwały dot. 290 udziałów powoda. Nie koliduje to z poglądem o dopuszczalności zaskarżenia uchwały w części tylko w przypadku gdy zaskarżona część uchwały ma autonomiczny charakter i nie jest nierozdzielnie związana z innymi elementami kwestionowanej czynności. Wskazać należy, że przepisy kodeksu spółek handlowych nie ograniczają możliwości rozporządzenia częścią posiadanych udziałów. Wspólnik może bowiem dokonać rozporządzenia dowolną liczbą udziałów, a nie tylko całym pakietem. Podobnie przepisy odnoszące się do umorzenia udziałów nie ograniczają możliwości umorzenia tylko jakiejś ich części. Powyższym działaniom nie sprzeciwia się również okoliczność, że udziały nie są oznaczone co do tożsamości. W tej sytuacji należy stwierdzić, że uchwała, której przedmiotem jest umorzenie udziałów ma również charakter podzielny. Możliwe zatem jest zarówno uchylenie jak i stwierdzenie

nieważności uchwały odnoszącej się do części udziałów objętych umorzeniem. Skutkiem tego określona liczba udziałów nie będzie objęta umorzeniem.

Przechodząc do oceny przesłanek stwierdzenia nieważności zaskarżonych uchwał należy wskazać, że istotnie przedmiotowe uchwały zostały podjęte w sposób naruszający przepisy kodeksu spółek handlowych.

W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę na przepis wspólny dla wszystkich podejmowanych uchwał odnoszący się do zwołania zgromadzenia wspólników. Zgromadzenie winno zostać zwołane poprzez wysłanie wspólnikom zawiadomienia, z którego wynika termin zgromadzenia oraz szczegółowy porządek obrad (art. 238 ksh). Odstępstwem od tej zasady jest sytuacja kiedy reprezentowany jest cały kapitał zakładowy wówczas możliwe jest podjęcie uchwały bez wcześniejszego zwołania zgromadzenia. Wszystkie zaskarżone uchwały podejmowane były w tym trybie. Jednakże w sytuacji, gdy zajęcie udziałów w toku postępowania egzekucyjnego nie powodowało utraty przez powoda praw korporacyjnych, a jego udziały nie zostały skutecznie nabyte w toku egzekucji przez spółkę Future Invest, wówczas należy przyjąć, że powód winien być obecny na zgromadzeniu, a udziały będące jego własnością nie były reprezentowane. Tym samym na wszystkich zgromadzeniach w dniach 27.04.2012 r., 9.05.2012 r., 29.04.2014 r., 30.06.2015 r. nie był reprezentowany cały kapitał zakładowy, powód zaś nie został zawiadomiony o terminie zgromadzenia. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 kwietnia 2019 roku I CSK 62/18 publ. Lex 2662239 trafnie wskazał, że zgromadzenie odbyte z naruszeniem art. 240 k.s.h. jest zgromadzeniem wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a powzięte na nim uchwały są uchwałami wspólników. Naruszenie tego przepisu poprzez odbycie zgromadzenia wspólników i powzięcie na nim uchwał pomimo niezajścia przewidzianych w tym przepisie przesłanek stanowi podstawę do zaskarżenia uchwał powziętych na tym zgromadzeniu w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał również przez wspólnika, który nie był obecny na zgromadzeniu, a legitymacja wspólnika wynika z art. 250 pkt 4 w zw. z art. 250 § 1 k.s.h. W orzecznictwie nie budzi przy tym wątpliwości, że uchybienia formalne mogą stanowić przyczynę nieważności uchwał wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 163/07, OSNC 2008, nr 9, s. 104, z 24 czerwca 2009 r., I CSK 510/08, niepubl. i z dnia 9 września 2010 r., I CSK 530/09, OSNC 2011, nr 3, s. 36). Naruszenia przepisów o odbywaniu zgromadzeń bez

formalnego zwołania (art. 240 k.s.h.) należy zaliczyć do tego rodzaju naruszeń przepisów normujących sposób podejmowania uchwał, które zawsze, tj. w okolicznościach każdego konkretnego przypadku, są doniosłe z punktu widzenia treści podjętej uchwały, tzn. mogły mieć istotny wpływ na jej treść (wyrok SN z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 362/08, niepubl.).

Przedmiotem uchwały nr 3 z dnia 27 kwietnia 2012 roku było umorzenie udziałów wspólnika Future Invest w liczbie 970, w tym 290 udziałów należących do powoda, które na podstawie nieprawomocnego postanowienia z dnia 18 października 2011 roku miała nabyć spółka. W tym miejscu należy wskazać, że stosownie do treści art. 199 ksh umorzenie udziałów jest dopuszczalne jeżeli przewiduje je umowa spółki. Wyróżnia się dobrowolne umorzenie (za zgodą wspólnika) i przymusowe, którego przesłanki i tryb określa umowa. Zaskarżona uchwała dotyczyła dobrowolnego umorzenia udziałów, a zatem wymagana była zgoda wspólnika Piotra Krupy dla skutecznego umorzenia jego udziałów. Jako że powód nie był obecny na zgromadzeniu i nie wyraził zgody na umorzenie jego udziałów należy przyjąć, że podjęta w tym przedmiocie uchwała jest sprzeczna z treścią art. 199 § 1 ksh.

Konkludując, Future Invest nie będąc właścicielem 290 udziałów należących do wspólnika Piotra Krupy nie mogło nimi rozporządzić poprzez wyrażenie zgody na ich umorzenie, zgody na taką czynność nie wyraził powód, zatem uchwała nr 3 z dnia 27 kwietnia 2012 roku w zakresie w jakim obejmuje udziały powoda jest sprzeczna z przepisami prawa.

Na skutek umorzenia udziałów jedynie w odniesieniu do 680 należących do Future Invest kapitał zakładowy spółki e- Bilet był objęty w następujący sposób: Future Invest – 30 udziałów, Stanisław Matuszewski – 185 udziałów, Marek Przezwański – 185 udziałów, Piotr Krupa – 290 udziałów. Suma udziałów wynosiła 690, wobec czego większość 2/3 stanowiło 460 udziałów.

Na zgromadzeniu wspólników w dniu 9 maja 2012 roku w ten sposób był reprezentowany kapitał zakładowy spółki. W tym dniu podjęte zostały uchwały nr 2-6, których przedmiotem były zmiany umowy spółki. Stosownie zaś do treści art. 246 ksh uchwały w tym przedmiocie wymagają przyjęcia większością 2/3 głosów. Przyjmując, że za uchwałą głosowali wspólnicy Jacek Przezwański, Stanisława Matuszewski i Future Invest, suma ich głosów wynosiła 400, a zatem nie osiągnięto wymaganej większości, wobec czego uchwały są sprzeczne z przepisami prawa.

Po umorzeniu 30 udziałów spółki Future Invest kapitał zakładowy obejmujący 660 udziałów był reprezentowany przez Stanisława Matuszewskiego – 185 udziałów, Marka Przezwańskiego – 185 udziałów, Piotra Krupę – 290 udziałów.

Kolejno na zgromadzeniu w dniu 29 kwietnia 2014 roku podjęto uchwałę nr 1 w przedmiocie zbycia przedsiębiorstwa oraz na zgromadzeniu w dniu 30 czerwca 2015 roku uchwały nr 6 i 7 w przedmiocie zmian umowy spółki. Stosownie do treści art. 246 ksh do podjęcia tych uchwał wymagana była większość 2/3 głosów. Przyjmując, że za przyjęciem uchwały głosowali obecni wspólnicy Stanisław Matuszewski i Marek Przezwański stwierdzić należy, że nie osiągnięto wymaganej większości głosów. Tym samym omawiane uchwały są sprzeczne z przepisami prawa.

Zgodnie z art. 252 ksh w przypadku sprzeczności uchwały z ustawą sąd poprzestaje tylko na zbadaniu, czy taka sprzeczność zachodzi. Redakcja tego przepisu wskazuje, że dopiero w postępowaniu sądowym ustala się, czy uchwała jest sprzeczna z ustawą. Wbrew szeroko rozpowszechnionemu w doktrynie stanowisku, że mamy tu do czynienia z nieważnością, o której mowa w art. 58 k.c. (zob. A. Kidyba, *Kodeks...*, t. 1, 2017, s. 252 i n.; S. Sołtysiński (w:) *System prawa prywatnego*, t. 17B, 2010, s. 592; M. Gutowski, *Sankcja nieważności na tle uchwał organów spółek kapitałowych*, PPH 2007, nr 12, s. 22), wykładnie literalna art. 252 k.s.h. oraz systemowa, porównanie art. 249 i 252 oraz art. 58 k.c., a także wykładnia funkcjonalna dostarczają ważkich argumentów za koniecznością uznania, że kodeks spółek handlowych uregulował w sposób wyczerpujący sankcje uchwały sprzecznej z ustawą i brak podstaw, z powołaniem się na art. 2 k.s.h., aby stosować do określenia tej sankcji, nawet uzupełniająco, art. 58 k.c. Przez sprzeczność uchwały z ustawą należy rozumieć sprzeczność z każdym przepisem, umieszczonym w akcie normatywnym, który może być źródłem prawa zgodnie z art. 87 Konstytucji RP. Wbrew dosłownemu brzmieniu przepisu chodzi nie tylko o ustawy, lecz także konstytucję, rozporządzenia, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz akty prawa unijnego, które mają zastosowanie na terenie Polski – jako członka Unii Europejskiej. Na obszarze działania organów, które je ustanowiły, również akty prawa miejscowego. Brak wyraźnych podstaw, aby użyte w art. 252 § 1 k.s.h. określenie „sprzeczność z ustawą” rozumieć dosłownie, co pozostawałoby w sprzeczności ze wspomnianym art. 87 Konstytucji RP oraz zobowiązaniami naszego kraju związanymi z uczestnictwem w Unii (podobnie K. Strzelczyk (w:) *Kodeks...*, t. 2, red. T. Siemiątkowski, R. Potrzebny, 2011, s. 499; M. Chomiuk (w:) *Kodeks...*, red. Z. Jara, s. 996).

Przechodząc od tych ogólnych uwag do okoliczności niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zaskarżone uchwały, jak wskazano powyżej, są sprzeczne z przepisami kodeksu spółek handlowych, w szczególności art. 240, 199 § 1, 246 § 1. Powód jako osoba uprawniona z zachowaniem wyznaczonego sześciomiesięcznego terminu zaskarżył uchwały. W tym stanie rzeczy istnieją podstawy, aby stwierdzić ich nieważność.

Pozwany podniósł zarzut sprzeczności zachowania powoda z zasadami współżycia społecznego i tym samym nadużycia prawa podmiotowego zgodnie z art. 5 kc. Sprzeczności tej upatrywał twierdząc, że domaganie się przez powoda stwierdzenia nieważności uchwał zgromadzenia wspólników pozwanej spółki służyć ma nie tyle odzyskaniu uprawnień korporacyjnych lecz wsparciu działań prawnych zmierzających do uzyskania odszkodowania. Zarzut ten jest chybiony. Niewątpliwie na skutek źle oznaczonego adresu zamieszkania spółka Future Invest uzyskała tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 października 2010 roku, na podstawie którego doprowadziła do pozbawienia powoda udziałów w spółce eBilet Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie. Tym samym powód został pozbawiony części majątku. W ocenie Sądu postawa powoda, który wytacza kolejne powództwa, których celem jest odzyskanie utraconego majątku związanego z udziałami w spółce eBilet nie może zostać ocenione jako naganne. Co więcej podnoszenie takie zarzutu jest nieuprawnione przez pozwaną, która sama podejmowała działania wymierzone w powoda z naruszeniem zasad procesowych, nielojalnie, podstępnie. Jakkolwiek pozwana powołuje się na działanie powoda na szkodę spółki, co miało uzasadniać podejmowane czynności, niemniej jednak nie budzi wątpliwości, że instytucja umorzenia udziałów wykorzystana przez spółkę nie służy do pozbycia się niewygodnego wspólnika za spółki.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w części i stwierdził nieważność zaskarżonych uchwał.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 kpc dokonując stosunkowego ich rozdzielenia. Powód zaskarżył początkowo 66 uchwał, powództwo zaś zostało ostatecznie uwzględnione co do 24, wobec czego należy przyjąć, że powód wygrał sprawę w 37%, zaś pozwany w 63%. Przyjmując taki wynik postępowania należy stwierdzić, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego zawarte w wyroku z dnia 23 października 2017 roku jest prawidłowe, w sytuacji gdy wobec nakładu pracy związanego z rozpoznaniem

ponownym apelacji Sąd przyjął dwukrotność stawki minimalnej oraz uwzględnił okoliczność, że pozwanego reprezentował nowy pełnomocnik w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym. Orzeczenie w przedmiocie przyznania z urzędu wynagrodzenia pełnomocnikowi powoda w postępowaniu apelacyjnym stało się prawomocne i zostało wykonane.

Natomiast orzekając w przedmiocie kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 340 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym, uwzględniając ogólny wynik sprawy oraz stosując § 1 pkt. 4 ppkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz od pozwanej na rzecz powoda kwotę 299 złotych, uwzględniając ogólny wynik sprawy oraz stosując § 1 pkt. 4 ppkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Jako że powód był zwolniony od opłaty sądowej od apelacji oraz skargi kasacyjnej Sąd stosownie do treści art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać od przegrywającej pozwanej opłatę sądową w części uwzględnionego powództwa.

Na oryginalne właściwe podpisy
za zgodność z oryginałem stwierdzam
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Beata Dąbrowska

